

متن پرسش

سلام. با توجه به این که فرمودید در پاسخ یکی از پرسش‌ها که بعد از بالا رفتن این عالم ماده طبق حرکت جوهری و برپایی قیامت بازهم خداوند بنا بر اقتضای فیاضیت و خلاقیت شان باز عالم ماده ای برپا می‌کنند و این سیر ادامه دارد! چند سوال برای بنده پیش آمد. ۱. اگر این طور باشد عالم ماده ای که قرار است خلق شوند چه فرقی با این عالم می‌کنند؟ و مگر این عالم ماده احسن نیست و اگر قرار باشد عالم ماده ی دیگری برپا شود از این عالم بهتر است که با احسن بودن تناقض دارد؟ و یا مانند همین است که چه فایده ای مترتب است و تکرار پیش می‌آید. و اگر فیض خدا و نور حضرت حق همواره می‌تابد بر ظرف مستعد پس چرا همین جا این افراد عالم ماده ظهور نمی‌کنند و متجلی نمی‌شوند؟ ۲. با فرض اینکه عالم ماده ای جدید برپا می‌شود آیا عوالم غیب هم به تناسب تغییر می‌کنند؟ و حقایق متفاوت است؟ و مثلاً وسیله هدایت موجودات غیر قرآن است؟ و مثلاً پیامبران و ائمه غیر اینانند؟ ۳. عالم ماده فعلی اولین عالم است آخرین عالم است یا نه؟ اصلاً ممکن است در عرض این عالم ماده عوالم ماده دیگر تابی نهایت موجود باشند چون تقدم و تاخر که برای خدا وجود ندارد و برای ایجاد این عالم ماده هم ترجیحی حداقل نمی‌بینیم چون با دیگر عالم ماده ای که قرار است تشکیل شود آشنایی لازم را نداریم؟ کلاً با این موضوع خیلی کلنجار رفتم و چه بسیار متحیر شدم. متشکرم که جوابی بدهید تا کمی از تحیرم کم شود. موفق باشید

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: این مطلب را باید در مباحث برهان صدیقین دنبال کنید که حضرت حق، فیاض علی الاطلاق است و تجلی تعطیل‌بردار نیست به‌خصوص که در روایت داریم . ابو حمزه ثمالی گفت از حضرت زین العابدین علیه السلام شنیدم می‌فرمود خداوند محمد و علی و پاک فرزندان را از نور عظمت خود آفرید و آنها را بصورت شبیح قرار داد قبل از آفرینش مخلوقات سپس فرمود تو خیال میکنی خداوند جز شما چیزی نیافریده بخدا سوگند هزار هزار آدم و هزار هزار عالم آفرید که تو در آخرین عالم قرار گرفته‌ای. « إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ مُحَمَّدًا وَ عَلِيًّا وَ الطَّيِّبِينَ مِنْ نُورِ عَظَمَتِهِ وَ أَقَامَهُمْ أَشْبَاحًا قَبْلَ الْمَخْلُوقَاتِ ثُمَّ قَالَ أ تَنْظُرُنَّ أَنَّ اللَّهَ لَمْ يَخْلُقْ خَلْقًا سِوَاكُمْ بَلَى وَ اللَّهُ لَقَدْ خَلَقَ اللَّهُ أَلْفَ أَلْفِ آدَمَ وَ أَلْفَ أَلْفِ عَالَمٍ وَ أَنْتَ وَ اللَّهُ فِي آخِرِ تِلْكَ الْعَوَالِمِ »، بدین معنا که با هر آدمی عالمی شروع شده و بعد به انتها رسیده و باز عالمی دیگر و آدمی دیگر. با دنبال کردن مباحث برهان صدیقین همه‌ی بندهای سؤال‌تان برایتان روشن می‌شود. إن شاء الله دنبال کردن این مباحث نه تنها از حیرتتان بکاهد بلکه وارد عالمی از

معرفت بکند که به دنبالش بوده‌اید. موفق باشید